

SALVAR EL PATRIMONI AUDIOVISUAL DE RTVV, TOT UN REPTE

Lola Alfonso Noguero

Cap de la Unitat de Documentació de Radiotelevisió
Valenciana

Era finals dels anys huitanta quan vaig aprovar el concurs oposició de Radiotelevisió Valenciana deixant un contracte de treball que tenia llavors, il·lusionada i convençuda del privilegi de treballar en temes audiovisuals. Començava el camí d'una empresa que concentrava les il·lusions d'una Comunitat que no hi havia fins llavors d'una televisió pública, en valencià i pròxima. Igual que molts dels professionals de l'Ens Radiotelevisió Valenciana, de TVV i de Ràdio 9 aprovarem una oposició que ens va permetre treballar en un projecte audiovisual magnífic. Ha plogut molt i els que seguim en esta casa, dia a dia llegim i escoltem, entre preocupats i indignats, el que es publica. Com a cap de la Unitat de Documentació de TVV i com a treballadora, escric estes línies per a donar una altra opinió sobre l'actitud dels que ací treballem i sobre el fons documental i patrimonial generat per les empreses públiques de Radiotelevisió Valenciana. Des de l'any 1989, als telespectadors els arriben imatges d'informatius, esports, programes de producció pròpia, de producció delegada, pel·lícules doblades al valencià, retransmissions d'esdeveniments estel·lars, i retransmissions d'esdeveniments no tan estel·lars, programes especials sobre festes, o especials eleccions. La major part d'este material es conserva en l'arxiu o centre de documentació. En les televisions, igual que en altres institucions o empreses, l'arxiu sempre creix; és intrínsec a la producció, i al centre de documentació de qualsevol radiotelevisió. En una empresa de mobles, quan el producte està acabat s'envia fora de la fàbrica per a ser venut. Ací, quan es produïx i realitza un programa, este s'emet i una vegada difós per les cadenes televisives, és arxivat, ocupant no sols espai físic i sinó, ara també, un espai d'emmagatzematge digital. S'arxiva perquè és molt rendible. És més econòmic traure imatges d'arxiu que enviar un equip a gravar. I en temes com ara esports o tribunals i justícia, per posar sols dos exemples, la documentació és imprescindible per a contextualitzar la notícia, reportatge, entrevista

o programa. És tan rendible que el nivell d'exploració d'este arxiu és elevat. Però per a tindre documentació i poder localitzar les imatges i prestar-les, hi ha un col·lectiu de professionals que dia a dia, treballa registrant, catalogant, analitzant, descrivint els plans, els llocs, les persones i classificant els materials per a la seua posterior explotació o reutilització, són els especialistes en les recerques, en la recuperació de la informació. RTVV disposa d'un fons documental de més de 230.000 hores conservades en cintes betacam sp, sx i digitals, i més de 30.000 hores digitalitzades. És un repte la conservació i salvaguarda del patrimoni audiovisual d'esta empresa pública protegida per la Llei de Patrimoni. Tecnològicament es disposa de sistemes de gestió que permeten l'accés directe als continguts per als usuaris interns, i la web és cada vegada més, una finestra oberta a continguts digitalitzats. La professora Alice Keefer, en un article publicat en La Vanguardia el 6 octubre del 2002, advertia de dels riscos de la informació registrada en suports electrònics i sobre el futur de la memòria cultural destacant que: *“Las soluciones, cuando lleguen, tendrán un precio”*.

L'arxiu de Radiotelevisió Valenciana suposa un estalvi empresarial important, alhora que un repte patrimonial de conservació activa i salvaguarda, ara amb les tecnologies digitals que ens obliguen a actualitzar les eines dels gestors de bases de dades i gestors de continguts.

Quin format conservem? Com aplicar la periodicitat de les transferències de fitxers? Quins materials seleccionar i prioritzar? De quina manera es resoldrà la planificació estratègica de l'arxiu? Òbviament, en funció dels recursos que anem tenint, i amb la perspectiva de fer un bon treball, no sols ara en el 2011, sinó també amb la responsabilitat de com fer per mantindre este fons documental patrimonial dels valencians per a futures generacions. I encara que vivim moments d'incertesa, descoratjadors i sovint colpejats per la indignació, ací, en este casa i en esta unitat, continuem treballant dia a dia, a vegades amb el mateix sentiment que van haver de tindre els músics del Titanic, però continuem treballant per la documentació, per RTVV, i els assegure que no som els únics professionals d'estes empreses que ens guanyem amb dignitat el nostre jornal. La situació econòmica no pot servir de coartada per a tot. No hem de permetre-ho. Seguisc il·lusionada i convençuda del privilegi de treballar en audiovisual, i tinc molts i moltes col·legues amb qui compartisc la professionalitat del dia a dia. Sense ells, no podria anar a treballar i entre tots continuem fent la televisió que els polítics van voler i volen

És lamentable que hi haja por a dir el que es pensa públicament pels temps de crisi, ERO, acomiadaments o expurgaments, però el pitjor és haver vist com s'ha anat deteriorant la imatge d'estes

empreses, dels professionals que ací estem. I mentrestant, companys cameres, redactors, personal de les mòbils de vegades abroncats o apal·lissats, han d'eixir a treballar jugant-se el tipus. En el centre de documentació no tenim eixos problemes. Arxivem la televisió que fem, però esta, es vullga o no, és part de la història contemporània de la Comunitat Valenciana en imatges. És tot un repte que als arxius, biblioteques i centres de documentació se'ns escolte en estos moments.

I un repte encara major, el conservar activament el patrimoni audiovisual generat per la radiotelevisió pública valenciana.